

УДК 336:330.3

Поліщук Вадим,
кандидат економічних наук, доцент,
Луцький національний технічний університет,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
м. Луцьк, ORCID ID 0000-0001-5479-1221
e-mail: vadym.polischuk2@gmail.com

<https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-02-65-72>

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНЕ РОЗУМІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ФІНАНСОВИХ ІННОВАЦІЙ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ЧАС ВІЙСЬКОВИХ ВИКЛИКІВ

Анотація: Досліджено, що фінансові технології вважаються одними з найважливіших нововведень у фінансовій галузі, оскільки вони відображають зростання технологічної галузі та результативну міжгалузеву інтеграцію. Встановлено, що фінансовий розвиток є необхідною складовою економічного зростання, а добре функціонуюча фінансова система сприяє економічному процвітання. Досліджено, що фінансові інновації, а також елементи, такі як витрати на дослідження та розробки, передача технологій, визнаються важливими факторами, що сприяють фінансовим інноваціям. Проаналізовано, що фінансові інновації виникають в результаті витрат на науково-дослідну та інноваційну діяльність, передачі технологій та створення мереж. Досліджено, що соціально-орієнтований процес економічного розвитку має на меті забезпечення економічної та соціальної безпеки, а також ефективного відтворення природних ресурсів.

Ключові слова: фінансовий розвиток, фінансові інновації, діджиталізація, сталий розвиток, військові виклики

Polishchuk Vadym,
Candidate of Economics, Associate Professor,
Lutsk National Technical University,
Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance
Lutsk

THEORETICAL AND APPLIED UNDERSTANDING OF QUALITY ASSURANCE OF FINANCIAL INNOVATIONS IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT DURING MILITARY CHALLENGES

Abstract:

Introduction. It is investigated that financial technologies are considered to be one of the most important innovations in the financial industry, as they reflect the growth of the technological industry and the effective cross-sectoral integration. It is established that financial development is a necessary component of economic growth, and a well-functioning financial system contributes to economic prosperity. It has been investigated that financial innovations, as well as elements, such as research and development costs, technology transfer, are recognized as important factors that contribute to financial innovation. It is analyzed that financial innovations arise as a result of the costs of research and innovation, technologies and networks. It is investigated that the socio-oriented process of economic development aims at ensuring economic and social security, as well as the effective reproduction of natural resources.

The purpose of the article. It is necessary to investigate the theoretical and applied understanding of the quality of financial innovations in the context of sustainable development during military challenges.

Results. Financial innovations play a significant role in promoting economic growth through the introduction of new financial products. They contribute to the effective use of business resources through simplified financial transactions and reducing potential losses. Financial innovations occur as a result of investments in research and

innovation activities, technologies and networks. New financial products, improved payment methods, reducing investment risks and accelerating capital accumulation are just a few examples of financial innovations.

Conclusions. There are a number of measures to improve financial development. One of them is to improve bank lending, which will increase access to financial resources. To achieve sustainable development goals, it is necessary to create a competitive environment where all market participants will have equal access to information. This means that you need to ensure transparency of information and eliminate any obstacles to obtain it. In addition, it is important to continuously improve the technical infrastructure, which will provide quick and reliable access to financial services. Financial innovation and quality of institutions are an integral part of financial markets development.

Key words: financial development, financial innovations, digitization, sustainable development, military challenges.

Постановка проблеми та її значення. Розвиток фінансового сектору відіграє ключову роль у забезпеченні економічного зростання шляхом ефективного розподілу обмежених економічних ресурсів. Фінансовий розвиток включає політичні заходи, фактори та інститути, спрямовані на підвищення ефективності та ефективності фінансових послуг на ринку. Цей процес включає в себе фінансові інновації, інституційні зміни та організаційні поліпшення в системі фінансів.

Останні дослідження, проведені в багатьох країнах протягом останнього десятиліття, підтверджують взаємозв'язок між фінансовими інноваціями та економічним розвитком. Фінансові інновації сприяють економічному зростанню, стимулюють мобілізацію капіталу, покращують ефективність фінансового посередництва, сприяють формуванню капіталу та загалом підвищують ефективність фінансових установ. Тому фінансові інновації вважаються ключовим фактором сталого розвитку.

Фінансові інновації, як і інші види інновацій, постійно впроваджуються у фінансовий сектор для поліпшення та розширення фінансових продуктів і процедур. Введення нових фінансових ресурсів та інфраструктури в систему сприяє покращенню ефективності фінансових послуг і розвитку капіталовідносин, в кінцевому підсилюючи економічне зростання.

Усі інновації, що відбуваються на фінансових ринках, базуються на зростаючій загрозі для безпеки даних. Незважаючи на зусилля, банки та інші фінансові установи продовжують стикатися з серйозними проблемами. Окрім конкуренції від Fintech-стартапів, великі соціальні мережі та роздрібні гравці, такі як Facebook, Google, Apple і Amazon, також становлять загрозу на фінансовому ринку. Їхня здатність до розвитку в цій галузі пояснюється наявністю значної кількості даних, зокрема демографічної інформації, інтересів, вподобань та платіжних звичок. Ці соціальні медіа-компанії мають інформаційну перевагу перед фінансовими установами, і тому фінансовим установам доведеться співпрацювати між собою та утворювати партнерства з гравцями у сфері Fintech, які можуть допомогти їм подолати інформаційну асиметрію.

Компанії, що діють на конкурентних ринках капіталу, часто першими впроваджують нові технології, щоб перегнати своїх конкурентів. Однак вони часто стикаються з труднощами через необхідність постійної взаємодії зі старими системами. Тому, хоча прагнення до вдосконалення було присутнє у минулому, результати в галузі фінансів були неоднозначними. Ситуація змінилася у 2021 році: інвестиції в технології подвоїлись, оскільки компанії прагнули зберегти свою актуальність. Зокрема, перехід на хмарні платформи почали займати перше місце серед технологічних інновацій разом із простотою та модульністю та інвестиціями в автоматизацію.

Натомість неспровокована повномасштабна агресія російської федерації по відношенню України змінила хід фінансово-економічних відносин у всьому регіоні, і внесла свої корективи у соціо-еколого-економічні системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зарубіжні вчені впродовж останніх років активно досліджували питання фінансових інновацій та сталого розвитку, їх взаємозв'язок та можливості. Зокрема, до таких вчених можемо віднести: Сіддікі Х. [1], Ванг Дж.-Х [2], Наїм М.Х. [3], Дом'єр Д. [4], Алаві С.Х. [5], Гергед А.М. [6], Ченг Л. [7] та ін. Також важливо згадати дослідження на дану тематику вітчизняних вчених Коваленко В. [8], Гнидюк І. [9], Буряк Є.В. [10] та ін. Разом з тим, варто зазначити, що у сучасному світі на розвиток впровадження фінансових інновацій чинять вплив різноманітні фактори. Прогрес до досягнення сталого розвитку систем також зазнав змін. У

сучасному світі важливим фактором є військові виклики. Саме дана актуальність дослідження буде розглядатися у науковому дослідженні.

Мета і завдання статті. Метою наукової статті є дослідження теоретико-прикладного розуміння забезпечення якості фінансових інновацій в контексті сталого розвитку в час військових викликів.

Викладення основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів дослідження.

Надійна фінансова структура є невід'ємною складовою для стимулювання технологічного прогресу та економічного зростання країни. Фінансові інновації потребують наявності фінансового ринку для ефективного розподілу обмежених ресурсів та зменшення фінансових витрат. Якість інституцій та фінансові інновації відіграють ключову роль у фінансовому розвитку. Інновації допомагають підприємствам підвищувати ефективність, розширювати ринки та зберігати лідерство відповідно до вимог ринку. Слабкі інституції, у свою чергу, негативно впливають на здатність фінансових посередників ефективно направляти капітал для фінансування продуктивної діяльності.

Зробимо огляд теоретичних досліджень останніх років, проведених закордонними вченими. Як зазначив Сіддікі Х., що фінансові інновації, дозволяючи фірмам отримати вигоди від безпечних грошових потоків по-новому, потенційно спричиняють неправильне розподіл ресурсів на рівні фірми з низькою чистою теперішньою вартістю (з більшою кількістю безпечних грошових потоків), отримуючи переваги над високими проектами NPV [1].

Як вдало зазначили Ванг Дж.-Х., Хсі Ю.-Ш., Чіанг Ч.-Х., фінансові технології вважаються однією з найважливіших нововведень у фінансовій галузі через зростання технологічної галузі та результативної міжгалузевої інтеграції [2]. Фінансова промисловість впроваджує новий підхід, поєднуючи фінансові послуги з технологіями, що призводить до необхідної трансформації в традиційній фінансовій галузі. Fintech (фінансові технології) революціонізує фінансову сферу шляхом зменшення витрат, покращення якості фінансових послуг та створення більш різноманітного та стабільного фінансового середовища, здатного задовольнити вимоги зростаючих ринків та інновацій. Протягом останнього десятиліття технологічні інновації в фінансових послугах стрімко розвивалися. Фінансові послуги, засновані на новітніх технологіях, включають мобільні платежі, позики, альтернативні методи кредитного скорингу, а також нові форми збережень та страхування. З правильним регулюванням Fintech може розповсюдити переваги фінансової інклюзії по всьому світу.

Вдало підкреслили Наїм М.Х., Субан м., Алам М. Ш., Ал-ФаріАн М. А. С., Ямін М., що ефективна фінансова система ефективно використовує економічні ресурси, сприяючи передачі ресурсів та сприяючи економічному зростанню. З впровадженням нового продукту, послуг та організацій у фінансовій системі, відомої як фінансові інновації, фінансова система іноді відчуває значне розширення, а також збори, оскільки деякі інновації були корисними для економіки, вказували і називали їх двигуном для зростання, а інші вказували на свій негативний аспект і звинувачували його у катастрофі в економіці [3].

Ми повністю погоджуємось з твердженнями Дом'єра Д., Конаду-Ядом Е. та Ааваар Г., що фінансові установи відіграють вирішальну роль у процесі економічного розвитку в усьому світі. Вони забезпечують ефективну платіжну систему, яка сприяє торгівлі та бізнесу. Завдяки ряду інноваційних заходів фінансова система посилює фінансову включення, що заохочує оптимальні рішення заощаджень та споживання та сприяє продуктивному використанню коштів підприємствами та фізичними особами [4]. Фінансові інновації охоплюють створення нових фінансових продуктів, удосконалення процесів та організацію систем у фінансовій сфері, щоб задовольнити зростаючі потреби зацікавлених сторін. Це включає пошук нових механізмів надання фінансових послуг, що відповідають постійно змінюваним соціально-економічним та культурним потребам населення. Останнім часом спостерігається значне збільшення альтернативних каналів для надання фінансових послуг. Традиційні методи поступають місце новим технологіям доставки, таким як Інтернет-банкінг, мобільний банкінг та різноманітні банкомати.

Інновації в секторі фінансових послуг надають компаніям конкурентну перевагу, що є ключовим для їх виживання. Дійсно, дослідження підтверджують позитивний вплив інновацій на продуктивність компаній. Успіх фінансового сектора в економіці залежить від якості та розмаїтості послуг, які він надає. Незважаючи на те, що фінансові установи отримують переваги від зниження

витрат та розширення ринку завдяки інноваціям, клієнти також користуються широким спектром послуг та зручністю, яку надають ці інновації.

Варто відзначити думку Алаві С.М., Аббасі В., Сакіб Р. та Шаріф М., що фінансовий сектор відіграє центральну роль в економічному зростанні під час розподілу недостатніх економічних ресурсів. Фінансовий розвиток був описаний як політика, фактори та установи, які прискорюють ефективність та ефективність посередництва фінансового ринку [5]. Розвиток фінансової системи є шляхом досягнення фінансових інновацій та удосконалення інституційних та організаційних аспектів. Останні дослідження протягом останнього десятиліття підтверджують взаємозв'язок між фінансовими інноваціями та економічним розвитком. Фінансові інновації сприяють економічному зростанню, забезпечуючи мобілізацію капіталу, ефективне фінансове посередництво, формування капіталу і, в цілому, підвищуючи ефективність фінансових установ. Таким чином, фінансові інновації вважаються ключовим стимулятором фінансового розвитку. Вони представляють собою постійний процес інтеграції змін у фінансовому секторі, спрямований на вдосконалення та диверсифікацію фінансових продуктів та процедур. Впровадження нових фінансових ресурсів та інфраструктури в фінансову систему покращує ефективність фінансових послуг та розвиток капіталовкладень, в результаті сприяючи зростанню економіки.

Ми погоджуємося з думкою Гергед А.М., що фінансові інновації представлені для покращення матеріального самопочуття великих економічних гравців. Позитивні інновації, такі як хедж-фонди та приватний капітал, допомогли бізнес-організаціям та особам досягти цілеспрямованих економічних цілей [6].

Варто відзначити думки з цього приводу Ченг Л., Жанг К. та Лю Х., що інновації цифрових фінансів у зеленому виробництві в основному відображаються на двох аспектах: з одного боку, нові методи виготовлення зеленого виготовлення, такі як інтелектуальне зелене виробництво, гнучке зелене виробництво та віртуальне зелене виробництво, прискорюють популярність [7]. Цифрове фінансування проникає в традиційну сферу виробництва, сприяючи запровадженню зелених та цифрових інновацій і розвитку зеленого виробництва під впливом цифрової революції. З іншого боку, традиційні межі між зеленим виробництвом та послугами поступово зникають, а їх інтеграція стає все більш помітною. У цьому контексті цифрові технології мають руйнівний вплив на зелений ланцюг виробництва, ланцюг вартості та ланцюг інновацій. Кожен етап цифрових інновацій відіграє свою роль у цифровій трансформації фінансового сектору. Оригінальна фабрична промисловість зеленого виробництва розширюється як вгору по ланцюзі на розробку та маркетинг технологій, так і вниз по ланцюгу на впровадження цифрових інновацій у науці, технологіях та маркетингу для створення додаткової цінності продуктів.

Проаналізуємо дослідження вітчизняних вчених з зазначеної тематики. Ми погоджуємося з думкою Коваленко В., Шелудько С., Олвінська Ю., Вітковська Є. та Гайдаєнко О., що діджиталізація економіки на міжнародних та національних рівнях визначила тенденції щодо подальшого розвитку фінансових посередників [8]. У зв'язку з цим, організації повинні сконцентрувати свої потенційні можливості, серед яких наступні: надання пріоритету цифровим ініціативам та чітка координація їх в рамках розвинутої стратегії корпоративного розвитку; впровадження цифрових ініціатив у ключових показниках ефективності, оцінка збільшення цінності бізнесу до і після впровадження фінансових інновацій. Водночас, аналіз ефективності впровадження фінансових інновацій повинен базуватися на оцінці результатів з погляду їх впливу на рівень конкурентоспроможності, фінансову стабільність, прибутковість та репутацію бізнесу.

Як слушно зауважили вчені Гнидюк І. та Складанюк М., Цифрові технології тісно інтегруються з нашим повсякденним життям. Діджиталізація добре розвинена в усіх сферах життя. Ринок фінансових послуг не став винятком. Діджиталізація довела необхідність її активного подальшого впровадження. Потужним поштовхом для усвідомлення цього стало, зокрема, впровадження воєнного стану в Україні у 2022 році [9]. Для полегшення процесу створення нових послуг необхідно впроваджувати інноваційні технології. Фінансові установи повинні постійно пропонувати нові послуги та пристосовувати їх до дистанційних каналів обслуговування клієнтів. Ці послуги можуть включати розрахунки з використанням цифрової валюти, краудфандинг, онлайн-укладання

страхових полісів, системи миттєвих платежів та можливість отримання кредиту без необхідності відвідування банківської установи.

Сучасний стан сталого розвитку в Україні описаний у праці вітчизняних вчених Буряк Є.В., Редько К.Ю., Чорновол А.О. та Орленко О.В., які стверджують, що сталий розвиток України – це соціально-орієнтований процес економічного розвитку із забезпеченням економічної та соціальної безпеки, а також ефективного відтворення природних ресурсів. Економічний розвиток, соціальне зростання та науково-технічний прогрес повинні поєднуватися з процесом відтворення природних ресурсів і стійкістю екосистеми. Саме системною ціллю сталого розвитку для України стає досягнення миру, що забезпечує досягнення інших цілей [10]. Сталий розвиток в контексті євроінтеграції є стратегічним завданням для уряду України та вітчизняних учених. Вирішення цього завдання має на меті розробку та впровадження нової моделі еко-соціальної економіки, спрямованої на всебічне покращення якості життя людей. Критерії сталого розвитку та екологічної безпеки стануть пріоритетними у євроінтеграційному процесі України, що становитиме його фундамент. Євроінтеграція надасть Україні можливість переглянути пріоритети у державній політиці, змінивши пріоритетність цілей сталого розвитку та шляхи досягнення цих цілей.

Як було очікувано, протягом 2020-х років Fintech-сектор продовжував активно зростати та інновувати. Це було в продовження тенденцій, спостережуваних протягом останніх п'яти років. Молоде покоління клієнтів продовжує уникати традиційних фінансових установ або відмовлятися від них на користь повністю цифрових банків та вбудованих фінансових послуг. У відповідь на це традиційні фінансові установи намагаються конкурувати шляхом прискорення інновацій та цифровізації. Ця тенденція продовжиться і в майбутньому. Отже, сучасні відкриті інновації та фактори, що визначають Fintech-потенціал на основі відкритих інновацій, включають такі аспекти: перехід до хмарних технологій, простота та модульність, автоматизація, цифровізація процесів, оновлення платформ, штучний інтелект та машинне навчання. Історично було доведено, що існує зв'язок між фінансовим розвитком та динамікою відкритих інновацій у розвинутих і розвиваються країнах. Однак, природа цього зв'язку залишається предметом дискусій серед багатьох економістів. Також існують прихильники думки, що фінансова система призначена для задоволення потреб економіки і є лише посередником.

Існує недостатня кількість досліджень щодо впливу фінансових інновацій на фінансовий розвиток, особливо в країнах, що розвиваються. Економіки цих країн не є настільки розвиненими, як економіки G7 та країн ЄС. В порівнянні з G7 та країнами ЄС, фінансовий розвиток на ринках, що розвиваються, не має стабільної структури. Проте країни з економікою, що розвивається, перебувають на етапі швидкого розвитку, коли інституційна цілісність має вирішальне значення для досягнення прибуткових результатів у фінансовій галузі, що швидко розвивається. Країни з різними темпами інституційного розвитку демонструють різний рівень фінансового розвитку, що може бути пов'язано з обмеженнями в інституційній досконалості. Проте, існує твердження, що якість фінансових інновацій сприяє фінансовому посередництву.

Фінансовий розвиток є необхідною складовою економічного зростання, і добре функціонуюча фінансова система сприяє економічному процвітання. Фінансовий сектор відіграє вирішальну роль у розподілі обмежених фінансових ресурсів, а фінансові ініціативи, які приймаються в цій системі, сприяють економічному зростанню. Фінансові інновації та інституційний прогрес у фінансовій системі зменшують інформаційну асиметрію, зміцнюють відповідність ринку, допомагають посередникам, що займаються грошовими операціями, оптимізують операції та підвищують конкурентоспроможність. Це покращує якість послуг банківського сектору, установ та підприємств, а також небанківської фінансової системи та ринків капіталу. Фінансовий розвиток допомагає ефективніше розподіляти кредити між підприємствами, що збільшує ефективність інвестицій. Швидкий фінансовий розвиток призводить до загального підвищення продуктивності факторів виробництва шляхом зменшення нерівномірностей у розподілі ресурсів.

Стабільний та ефективно працюючий фінансовий сектор є ключовим двигуном економічного розвитку. Цей сектор сприяє накопиченню місцевих заощаджень, що в свою чергу сприяє успішним інвестиціям в місцевий бізнес. Таким чином, фінансовий сектор надає основу

для зростання доходів і створення робочих місць. Регулювання та інновації мають складний взаємозв'язок, оскільки регулювання виступає як основна причина фінансових інновацій, тоді як інновації часто є важливими для створення нових регуляторних принципів. Зокрема, фінансові інновації змінюються під впливом технологічного прогресу, що впливає на фінансові продукти, послуги та процеси виробництва. Бізнеси також активно впроваджують фінансові інновації, щоб збільшити свою конкурентоспроможність.

Зростання, зумовлене фінансовими інноваціями, а також елементи, такі як витрати на дослідження та розробки, передача технологій, визнаються як важливі фактори, що сприяють фінансовим інноваціям. Багато емпіричних досліджень підтверджують, що фінансові послуги зміцнюють економіку, особливо якщо розглядати їх з перспективи теорії ендогенного зростання. Фінансові інновації мають значний вплив на розвиток фінансового сектора, розширення фінансової діяльності, зростання створення багатства та сприяння фінансовому розвитку. Вони сприяють появі нових фінансових послуг, що є основним результатом інновацій в цій сфері. Фінансові інновації грають важливу роль у досягненні сталого розвитку, збільшуючи фінансову ефективність фінансових установ. Вони сприяють сталому зростанню шляхом надання нових фінансових продуктів, поліпшення ефективності платіжних систем, зменшення інвестиційних ризиків та прискорення накопичення капіталу. У результаті, фінансові інновації розглядаються як двигун фінансового зростання як у розвинених, так і у країнах, що розвиваються. Розширення фінансового сектора сприяє збільшенню міжнародної торгівлі, створенню багатства та накопиченню капіталу в економіці. Водночас, це може призвести до зниження асиметрії інформації та поліпшення мобілізації ресурсів, підсилюючи економічне зростання.

Фінансові інновації відіграють ключову роль у розвитку, що призводить до економічного зростання. Високий рівень фінансових інновацій пов'язаний зі зростанням на макроекономічному рівні. Технологічні інновації є провідним фактором у багатьох країнах, що сприяють розвитку фінансового сектору, а технологічні винаходи можуть бути особливо ефективними, оскільки сприяють розвитку фінансового сектору. Взаємозв'язок між фінансовими інноваціями та сталим розвитком зміцнюється з плином часу. Важливо відзначити позитивний вплив фінансових інновацій на розвиток як розвинутих, так і розвиваються ринків. Цифрові фінанси мають велике значення для осіб з низькими та змінними доходами, оскільки надають можливості, які часто є вигіднішими, ніж витрати, пов'язані з послугами традиційних регульованих банків. Фінансові інновації є вирішальними для досягнення збалансованого зростання і розвитку фінансової сфери.

Для успішного впровадження фінансових інновацій компаніям необхідно переходити на методи машинного навчання. Це дозволить аналізувати дані більш повно і точно, допомагаючи підприємствам ефективніше управляти процесами та заощадити час. Результатом буде чіткіше розуміння очікувань клієнтів, що дозволить компаніям пропонувати продукти, відповідні їхнім потребам. Це збільшить продуктивність компаній. Крім того, за допомогою систем машинного навчання буде забезпечена стійкість фінансових інноваційних проєктів. Використання методів машинного навчання відіграє важливу роль у підвищенні ефективності фінансових інновацій. Варто зауважити, що функціонування фінансового ринку взаємопов'язане з реальним сектором економіки, хоча й не має прямого впливу на неї. Необхідно відзначити також пряму залежність між рівнем інновацій і капіталізацією на ринку акцій, що свідчить про значний потенціал для подальшого розширення та розвитку цього ринку. У свою чергу, низький рівень внутрішнього банківського кредиту має негативний вплив на динаміку ВВП. Це пояснюється тим, що співвідношення внутрішнього кредиту до ВВП недостатнє, і цей кредит не повністю задовольняє потреби реальної економіки. Недостатність кредиту призводить до дефіциту коштів у економіці, що ще більше уповільнює перерозподіл матеріальних ресурсів і процеси безперервного відтворення, а також заважає збільшенню основних фондів та порушує розвиток безготівкового обігу через розрахунки.

Фінансові інновації відіграють важливу роль у сприянні економічному зростанню шляхом введення нових фінансових продуктів. Вони покращують використання бізнес-ресурсів завдяки спрощеним фінансовим операціям і зменшують потенційні втрати. Фінансові інновації виникають в результаті витрат на науково-дослідну та інноваційну діяльність, передачі технологій та створення мереж. Вони також залежать від таланту і кваліфікації фахівців, що займаються фінансовими

інноваціями. Згідно з теорією ендogenous зростання, фінансові послуги мають стимулюючий вплив на економіку. Фінансові інновації відіграють вирішальну роль у покращенні ефективності фінансових установ і розвитку фінансового сектору. Нові фінансові продукти, поліпшені методи платежів, зниження інвестиційних ризиків та прискорення накопичення капіталу – це лише кілька прикладів фінансових інновацій. У розвинених та розвиваються країнах фінансові інновації розглядаються як джерело фінансового зростання.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Основні заходи для поліпшення фінансового розвитку повинні включати покращення банківського кредитування та розвиток ринку акцій. Важливим аспектом є розвиток конкуренції шляхом забезпечення всім учасникам ринку рівного доступу до інформації в умовах постійного вдосконалення технічної інфраструктури. Фінансові інновації та якість інститутів відіграють важливу роль у розвитку фінансових ринків у країнах, що розвиваються. Фінансові інновації та якість інституцій мають позитивний і значний вплив на фінансовий розвиток. Хоча економічне зростання та інститути фінансового розвитку мають позитивний вплив на фінансовий розвиток, вплив відкритості торгівлі є незначним.

Джерела та література:

1. Siddiqi Hammad (2022). Financial Innovations and the Real Economy. *Journal of International Economics and Finance*. 2(1), 51-62.
2. Wang Jian-Hang, Hsieh Yu-Sheng, Chiang Cheng-Hsin (2022). Assessing the Financial Innovation System Within Fintech Development: Technology Innovation System Perspective. *Journal of Insurance and Financial Management*, vol. 6, issue 1, 46-62.
3. Naeem Mohd Hammad, Subhan Mohammad, Alam Md Shabbir, Al-Faryan Mamdouh Abdulaziz Saleh, Yameen Mohammad (2023). Examining the role of financialinnovation on economic growth: Fresh empirical evidence from developing and developed countries.. *Cogent Economics & Finance*, 11:1, 2170000, Doi: 10.1080/23322039.2023.2170000.
4. Domeher Daniel, Konadu-Yiadom Emmanuel, Aawaar Godfred (2022). Financial innovations and economic growth: Does financial inclusion play a mediating role? *Cogent Business & Management*, 9:1, 2049670, <https://doi.org/10.1080/23311975.2022.2049670>.
5. Alawi Suha Mahmoud, Abbassi Wajih, Saqib Rukhma, Sharif Madeeha (2022). Impact of Financial Innovation and Institutional Quality on Financial Development in Emerging Markets. *Journal of Risk and Financial Management* 15: 115. <https://doi.org/10.3390/jrfm15030115>.
6. Gerged Ali Meftah (2021). Role of Financial Innovation in Achieving Economic Sustainability: A Review Study. *Technoarete Journal on Accounting and Finance*, vol. 1, issue 1, 9-12.
7. Chang Lei, Zhang Qi, Liu Hongda (2023). Digital finance innovation in green manufacturing: a bibliometric approach. *Environmental Science and Pollution Research* (2023) 30:61340–61368, <https://doi.org/10.1007/s11356-021-18016-x>.
8. Kovalenko Victoria, Sheludko Sergii, Olvinskaya Juliya, Vitkovskaya Ekaterina, Gaidaienko Olga (2022). Development of financial innovations in the conditions of digitalization of the economy. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 5 (46), 86-96.
9. Гнидюк І., Складанюк М. (2022). Розвиток digital-технологій на ринку фінансових послуг України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. №42. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-54>
10. Буряк Є.В., Редько К.Ю., Чорновол А.О., Орленко О.В. Соціально-економічні аспекти сталого розвитку України в умовах війни (євроінтеграційні аспекти). *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2022. Випуск 34. С. 135-143.

References

1. Siddiqi Hammad (2022). Financial Innovations and the Real Economy. *Journal of International Economics and Finance*. 2(1), 51-62. [In English]
2. Wang Jian-Hang, Hsieh Yu-Sheng, Chiang Cheng-Hsin (2022). Assessing the Financial Innovation System Within Fintech Development: Technology Innovation System Perspective. *Journal of Insurance and Financial Management*, vol. 6, issue 1, 46-62. [In English]
3. Naeem Mohd Hammad, Subhan Mohammad, Alam Md Shabbir, Al-Faryan Mamdouh Abdulaziz Saleh, Yameen Mohammad (2023). Examining the role of financialinnovation on economic growth: Fresh empirical evidence from developing and developed countries.. *Cogent Economics & Finance*, 11:1, 2170000, Doi: 10.1080/23322039.2023.2170000. [In English]

4. Domeher Daniel, Konadu-Yiadam Emmanuel, Aawaar Godfred (2022). Financial innovations and economic growth: Does financial inclusion play a mediating role? *Cogent Business & Management*, 9:1, 2049670, <https://doi.org/10.1080/23311975.2022.2049670>. [In English]
5. Alawi Suha Mahmoud, Abbassi Wajih, Saqib Rukhma, Sharif Madeeha (2022). Impact of Financial Innovation and Institutional Quality on Financial Development in Emerging Markets. *Journal of Risk and Financial Management* 15: 115. <https://doi.org/10.3390/jrfm15030115>. [In English]
6. Gerged Ali Meftah (2021). Role of Financial Innovation in Achieving Economic Sustainability: A Review Study. *Technoarete Journal on Accounting and Finance*, vol. 1, issue 1, 9-12. [In English]
7. Chang Lei, Zhang Qi, Liu Hongda (2023). Digital finance innovation in green manufacturing: a bibliometric approach. *Environmental Science and Pollution Research* (2023) 30:61340–61368, <https://doi.org/10.1007/s11356-021-18016-x>. [In English]
8. Kovalenko Victoria, Sheludko Sergii, Olvinskaya Juliya, Vitkovskaya Ekaterina, Gaidaienko Olga (2022). Development of financial innovations in the conditions of digitalization of the economy. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 5 (46), 86-96. [In English]
9. Hnydyuk I., Skladanyuk M. (2022). Rozvytok digital-tekhnologiy na rynku finansovykh posluh Ukrayiny v umovakh voyennoho stanu [Development Digital technologies in the financial services market of Ukraine in the conditions of martial law]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economics and society*. №42. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-54> <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-54> [In Ukrainian]
10. Buryak Ye.V., Red'ko K.Yu., Chornovol A.O., Orlenko O.V. (2022). Sotsial'no-ekonomichni aspekty staloho rozvytku Ukrayiny v umovakh viyny (yevrointehratsiyni aspekty) [Socio-economic aspects of Ukraine's sustainable development in war (European integration aspects)]. *Naukovi zapysky L'vivs'koho universytetu biznesu ta prava. Seriya ekonomichna. Seriya yurydychna – Scientific notes of Lviv University of Business and Law. The series is economical. The series is legal*. Issue 34. P. 135-143 [In Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 18.05.2023 р.